

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های خبری

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها

درباره روند اجرایی برجام (۵۲)

(مقطع بررسی: ۹۵/۰۸/۰۴ تا ۹۵/۰۸/۱۰)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

پژوهشگر: مرتضی هوشیار

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه	۱
چکیده	۲
الف - جدول نموداری مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام	۳
ب - جدول نموداری اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام	۴
ج - جدول نموداری گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)	۵
هـ - جدول نموداری بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرای برجام	۶
الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام	۸
ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام	۱۰
د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب	۱۲
هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرای برجام	۱۳

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگ‌نمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند هجمه سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلمانی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان «برنامه اقدام مشترک» و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

- .. مجلس نمایندگان آمریکا حداکثر تا اواسط نوامبر (دهه سوم آبان ماه) ، در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی‌گیری می‌کند ..

- .. پارلمان اروپا عادی سازی روابط اتحادیه اروپا با ایران را با ۴۵۶ رای موافق در برابر ۱۷۴ رای مخالف تصویب کرد ..

- .. وزارت دارایی انگلیس روز دوشنبه اعلام کرد که متعاقب تصمیم شورای اجرایی مقررات اتحادیه اروپا، اقدام به آزاد کردن اموال مسدود شده بانک صادرات ایران کرده است ..

- .. ولی الله سیف در دیدار مدیرعامل «بانک چین» با انتقاد از رفتار متفاوت آمریکا در میان کشورهای مذاکره کننده با ایران، بر مانع تراشی آمریکا در برجام تاکید کرد ..

- .. «یوکیا آمانو» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی طی مصاحبه‌ای با روزنامه فرانسوی «لوموند»، از پایبندی ایران به توافق هسته‌ای با اعضای گروه ۵+۱ خبر داد..

- .. نقوی حسینی گفت: در بررسی های بعمل آمده از روند اجرای برجام مشخص شد که با گذشت هشت ماه از تصویب برجام، دولت آمریکا ۱۱ مورد عهد شکنی انجام داده است.

فصل اول:

پژوهش خبری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

نمودار

تبلیغات رسانه‌ای

الف - جدول نموداری مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ب - جدول نموداری اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام

ج - جدول نموداری گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۵+۱ و آژانس بین‌المللی اتمی
(درباره برجام)

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریمهای ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدامهای ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرفهای مقابل، تدارک شود، هرگونه اظهاری مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به‌منزله‌ی نقض برجام است.

ثانیاً: در سراسر دوره هشت‌ساله، وضع هرگونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ی توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظف است اقدامهای لازم را انجام دهد و فعالیتهای برجام را متوقف کند. (چهارشنبه ۲۹/۷/۹۴ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌عظمی سیدعلی خامنه‌ای)

پژوهش خبری
معاونت سیاسی
صد او ستما

ه - جدول نموداری بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرای برجام

فصل دوم:

پژوهش خبری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

جداول

مشروح تبلیغات رسانه‌ای

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها (۱)	منبع رسانه‌ای
۱	سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴	رای‌گیری کنگره آمریکا درباره تمدید قانون تحریم‌های ایران	مجلس نمایندگان آمریکا حداکثر تا اواسط نوامبر (دهه سوم آبان ماه)، در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی‌گیری می‌کند. در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی‌گیری می‌کند. دوره ده ساله قانون تحریم‌های آمریکا علیه ایران که زیربنای تحریم‌های یکجانبه این کشور ضد جمهوری اسلامی به شمار می‌آید، سال آینده به اتمام می‌رسد. با این وجود قانونگذاران آمریکایی تمدید زودهنگام این قانون را پیامی به ایران دانسته و خواستار موافقت کاخ سفید با تصویب این قانون در سال جاری هستند.	۲	باشگاه خبرنگاران
۲	سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴	صدور قطعنامه اتحادیه اروپا درباره روابط با ایران	پارلمان اروپا در جلسه روز سه‌شنبه خود در استراسبورگ تصمیمات جدید درباره راهبرد اتحادیه اروپایی در قبال ایران پس از اجرای توافق هسته‌ای را با ۴۵۶ رأی موافق در برابر ۱۷۴ رأی مخالف تصویب کرد. این قطعنامه از اتحادیه اروپا می‌خواهد تا روابط خود را با ایران از طریق رایزنی‌های جامع، سازنده، قطعی و بر مبنای همکاری از سر گیرد. این قطعنامه در ادامه از توسعه تجارت با ایران حمایت می‌کند و از اتحادیه اروپا می‌خواهد تا با دیپلماسی فعال به کاهش تنش میان تهران و ریاض کمک کند.	۹	ایسنا
۳	سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴	رفع توقیف اموال بانک صادرات ایران در انگلیس	وزارت دارایی انگلیس روز دوشنبه اعلام کرد که متعاقب تصمیم شورای اجرایی مقررات اتحادیه اروپا، اقدام به آزاد کردن اموال مسدود شده بانک صادرات ایران کرده است. وزارت دارایی انگلیس در بیانیه‌ای که بر روی تارنمای خود منتشر کرد گفت که مسدود شدن اموال بانک صادرات در ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران بوده است...	۱۳	باشگاه خبرنگاران
۴	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	بازداشت دو نفر در آمریکا به اتهام دوزدن تحریم‌های ایران	بر اساس بیانیه وزارت دادگستری آمریکا دو مرد ساکن ایالت کالیفرنیا به تلاش برای قاچاق بیش از سه میلیون دلار قطعات هواپیماهای نظامی به ایران متهم شده‌اند. این دو که در حومه لس‌آنجلس زندگی می‌کنند روز چهارشنبه ۲۶ اکتبر به ظن نقض قانون تحریم‌های ایران دستگیر شدند. یک مقام قضایی آمریکا، موارد اتهامی را «تهدیدهایی بسیار جدی برای امنیت ملی» آمریکا خوانده است.	۲	بی بی سی

۱ - کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها
- ۲- تحریم‌ها
- ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه)
- ۴- فرایند اجرایی برجام
- ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران
- ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای
- ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
- ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه
- ۹- پیامدهای برجام
- ۱۰- الزامات نه‌گانه و فرآیند اجرایی
- ۱۱- الزام آور نبودن (نامعتبر بودن) برجام
- ۱۲- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران
- ۱۳- لغو و توقف تحریم‌ها
- ۱۴- پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود
- ۱۵- پایبندی غرب به تعهدات برجامی خود
- ۱۶- انتقاد از رفتار واشنگتن در برجام
- ۱۷- تداوم فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از برجام
- ۱۸- ایجاد محدودیت‌های گسترده

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

رديف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها (۱)	منبع رسانه‌ای
۵	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	انتقاد سیف از مانع تراشی‌های آمریکا در برجام	رئیس کل بانک مرکزی در دیدار مدیرعامل «بانک چین» با انتقاد از رفتار متفاوت آمریکا در میان کشورهای مذاکره کننده با ایران، تاکید کرد دلیل مانع تراشی واشنگتن نسبت به سایر کشورهای مذاکره کننده در برجام، سود نبردن از روابط ایران با دیگر کشورهاست. کشورهای ۵+۱ پس از برجام بر افزایش روابط اقتصادی تاکید دارند و علاقه مندند از ظرفیت های سرمایه گذاری در ایران بهره مند شوند ..	۱۶	الف
۶	یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹	قدردانی ۲۰۰ نماینده مجلس از تیم مذاکرات کننده هسته‌ای	علیرضا رحیمی، نماینده تهران گفت: جمعی از نمایندگان مجلس از تیم هسته‌ای و وزارت خارجه کشورمان قدردانی کردند. تا کنون بیش از ۲۰۰ نماینده این بیانیه را امضا کردند و امضاهای آن همچنان در حال افزایش است. علیرضا رحیمی، اظهار داشت: بیانیه قدردانی نمایندگان مجلس از تیم هسته‌ای و وزارت خارجه همزمان با قرائت اولین گزارش ۶ ماهه برجام تهیه شد..	۶	انتخاب
۷	یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹	تاکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود	یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی طی مصاحبه‌ای با روزنامه فرانسوی «لوموند»، از پایبندی ایران به توافق هسته‌ای با اعضای گروه ۵+۱ خبر داد و اعلام کرد که ایران طبق این توافق ذخایر مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای را محدود کرده است. وی ضمن تأیید یافته‌های گزارش محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وابسته به سازمان ملل که خبرگزاری رویترز ماه گذشته نسخه‌ای از آن را رؤیت کرده بود ..	۱۴	خبرگزاری فارس
۸	یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹	قرائت نخستین گزارش برجامی در مجلس	اولین گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در خصوص روند اجرای برجام که مشتمل بر بررسی عملکرد شش ماهه کلیه طرف‌های ذخیره در جامعه اقدام مشترک است در جلسه علنی امروز مجلس قرائت شد. این گزارش در ۶ بخش مشتمل و مبانی و منابع گزارش، اجرای تعهدات جمهوری اسلامی ایران، اجرای تعهدات ۵+۱، وضعیت رفع تحریم ها، موارد نقض عهد و پیمان شکنی طرف آمریکایی و جمع بندی پیشنهادات است.	۹	ایسنا

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	پنجشنبه ۹۵/۰۸/۰۶	سید عباس عراقچی، معاون امور بین‌الملل وزیر امور خارجه	دستاوردهای برجام	دنیا برنامه هسته ای ایران را به رسمیت شناخته است و همان قدرت هایی که کشورهای دیگر را از همکاری با ایران منع می کردند بعد از برجام خواستار همکاری کشورهای دیگر با ایران هستند، علی رغم بدعهدی های غربی ها به ویژه آمریکایی ها تحریم های کلیدی برداشته شد. عراقچی تاکید کرد: وضع کشور در حوزه های انرژی، نفت، گاز، پتروشیمی، حوزه حمل و نقل و کشتیرانی هر روز بهتر می شود و گشایش های بیشتری را شاهد هستیم..	الف
۲	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	ولی الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی	انتقاد سیف از مانع تراشی های آمریکا در برجام	رئیس کل بانک مرکزی در دیدار مدیرعامل «بانک چین» با انتقاد از رفتار متفاوت آمریکا در میان کشورهای مذاکره کننده با ایران، تاکید کرد دلیل مانع تراشی واشنگتن نسبت به سایر کشورهای مذاکره کننده در برجام، سود نبردن از روابط ایران با دیگر کشورهاست. کشورهای ۱+۵ پس از برجام بر افزایش روابط اقتصادی تاکید دارند و علاقه مندند از ظرفیت های سرمایه گذاری در ایران بهره مند شوند ..	الف
۳	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	حسن روحانی، رئیس جمهوری	دیدار و گفتگوی روحانی و موگرینی	رئیس جمهوری در دیدار مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ را پایه‌ای محکم و الگویی مناسب برای گسترش همکاری‌های طرفین و حل مشکلات بین‌المللی دانست و با تأکید بر اجرای کامل تعهدات متقابل، گفت: پایبندی کامل به اجرا و ایفای تعهدات و پایداری برجام از سوی طرف مقابل، سبب جلب اعتماد عمومی خواهد شد.	الف
۴	یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹	مجید تخت‌روانچی معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه	تبیین دستاوردهای برجام	میوه اجرای برجام رفع تحریم‌هاست. اگر نتوانیم این میوه را بچینیم، توافق موفقیت‌آمیز اجرا نشده است. اما این کار زمان می‌برد. فضای منفی بین‌المللی باید بشکند. البته الان هم این فضا به نظر ما محدودی شکسته شده است، اکنون با برجام ظرفیت بیشتری برای ایفای نقش سازنده در منطقه داریم.	انتخاب
۵	سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴	بهرام قاسمی، سخنگو و رئیس مرکز دیپلماسی عمومی و رسانه‌ای وزارت امور خارجه	واکنش به قطعنامه عادی سازی روابط اتحادیه اروپا با جمهوری اسلامی ایران	پارلمان اروپا با تصویب قطعنامه‌ای تحت عنوان راهبرد اتحادیه اروپا در قبال ایران پس از توافق هسته‌ای به دنبال عادی‌سازی و توسعه روابط بلندمدت با جمهوری اسلامی ایران است. این موضوع حاکی از اراده مثبت این نهاد اروپایی برای گسترش و تعمیق مناسبات دوجانبه در تمامی ابعاد با ایران می باشد..	خبر آنلاین
۶	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	معصومه ابتکار، رئیس سازمان محیط زیست ایران	تأثیر تحریم‌ها بر فعالیت‌های زیست محیطی	ایران بیش از کشورهای دیگر از گرم تر شدن زمین آسیب دیده اما لازم است تحریم ها لغو شود تا تلاش های ایران برای رو آوردن به انرژی های پاک موفق باشد.	بی بی سی

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴	ریچارد هاویت، عضو پارلمان اروپا	نقش توافق هسته‌ای در ارتقاء امنیت منطقه	توافق هسته‌ای ایران «یک پیروزی بزرگ برای دیپلماسی اروپاست». این توافق دستاوردی بزرگ برای صلح و ثبات در منطقه‌ای است که دچار دغدغه است به ویژه آنکه ما در حال گریستن بر فجایع انسانی در سوریه و یمن هستیم. بازگرداندن ایران به میز دیپلماتیک برای حل و فصل این درگیری‌ها بخشی مهم از آن چیزی است که این راهبرد جدید می‌تواند به آن دست یابد. افرادی هستند که می‌خواهند ایران همچنان ضعیف و منزوی باقی بماند.	خبرگزاری اسپوتنیک
۲	چهارشنبه ۹۵/۰۸/۰۵	جان کربی، سخنگوی وزارت خارجہ آمریکا	اتباع دو تابعیتی و مناسبات تهران واشنگتن	من در ذهن مسئولان ایران نیستم و نمی‌دانم چه انگیزه‌ای از بازداشت اتباع آمریکایی دارند، ولی می‌دانم که اگر ذهنیت آن‌ها مبتنی بر زندانی کردن این افراد برای باج گرفتن از ماست، در اشتباهند	باشگاه خبرنگاران
۳	جمعه ۹۵/۰۸/۰۷	جان کری، وزیر خارجہ آمریکا در دانشگاه شیکاگو	الگوبرداری از مدل تعاملی واشنگتن - مسکو در مذاکرات هسته‌ای با ایران	مدل مذاکرات هسته‌ای که برای تعامل با شوروی سابق پیاده شده بود، برای ایران هم اجراء شد و امید است که در مورد ایران، واشنگتن دستاوردهای بیشتری داشته باشد. اگر (ایرانیان) اقدام به تولید سلاح هسته‌ای کنند، ما خواهیم فهمید؛ علاوه بر این، همه گزینه‌هایی که امروز در اختیار داریم، آن روز هم در اختیار خواهیم داشت..	خبرگزاری فارس
۴	شنبه ۹۵/۰۸/۰۸	فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در دیدار با رییس جمهور	مناسبات تهران اتحادیه اروپا	روابط تجاری و اقتصادی ایران و اتحادیه اروپا طی یکسال گذشته ۴۳ درصد افزایش یافته و بسیاری از بانک‌های اروپایی آماده آغاز فعالیت خود در ایران هستند، باید به مردم اطمینان دهیم که دیپلماسی در امضاء و اجرا دارای دستاورد است اتحادیه، اروپا متعهد به اجرای تعهدات برجام است، برای حل مشکلات منطقه نیازمند همکاری ایران هستیم..	عصرایران
۵	یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹	یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی	تاکید آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود	ایران طبق این توافق ذخایر مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای را محدود کرده است. یافته‌های گزارش محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وابسته به سازمان ملل که خبرگزاری رویترز ماه گذشته نسخه‌ای از آن را رویت کرده بود تایید می‌شود ..	خبرگزاری فارس

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

ردیف	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	واکنش‌های داخلی	واکنش‌های خارجی	فرایند اجرایی
۱	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریمهای ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدامهای ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلّف طرفهای مقابل، تدارک شود، هرگونه اظهاری مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به‌منزله‌ی نقض برجام است.</p> <p>ثانیاً: در سراسر دوره هشت‌ساله، وضع هرگونه تحریم در هر سطح و به هر بهانه‌ای توسط هر یک از کشورهای طرف مذاکرات، نقض برجام محسوب خواهد شد و دولت موظّف است اقدامهای لازم را انجام دهد و فعّالیت‌های برجام را متوقّف کند. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>ولی الله سیف رئیس کل بانک مرکزی در دیدار مدیرعامل «بانک چین» با انتقاد از رفتار متفاوت آمریکا در میان کشورهای مذاکره کننده با ایران، تاکید کرد دلیل مانع تراشی واشنگتن نسبت به سایر کشورهای مذاکره کننده در برجام، سود نبردن از روابط ایران با دیگر کشورهاست. کشورهای ۵+۱ پس از برجام بر افزایش روابط اقتصادی تاکید دارند و علاقه مندند از ظرفیت‌های سرمایه گذاری در ایران بهره مند شوند.. (الف شنبه ۹۵/۰۸/۰۸)</p>	<p>– مجلس نمایندگان آمریکا حداکثر تا اواسط نوامبر(دهه سوم آبان ماه) ، در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی‌گیری می‌کند. در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی‌گیری می‌کند.. (باشگاه خبرنگاران سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴)</p> <p>– هنوز بانک‌های اروپایی و خریداران بین‌المللی برای همکاری با ایران بسیار محتاط هستند رفع تنش‌های سیاسی با غرب بسیار کند پیش می‌رود.. (الف پنجشنبه ۹۵/۰۸/۰۶)</p>	<p>– سید عباس عراقچی معاون امور بین الملل وزیر امور خارجه‌ی رغم بدعهدی‌های غربی‌ها به ویژه آمریکایی‌ها تحریم‌های کلیدی برداشته شد. عراقچی تاکید کرد: وضع کشور در حوزه‌های انرژی، نفت، گاز، پتروشیمی، حوزه حمل و نقل و کشتیرانی هر روز بهتر می‌شود و گشایش‌های بیشتری را شاهد هستیم.. (الف پنجشنبه ۹۵/۰۸/۰۶)</p> <p>– مجید تخت روانچی معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه : میوه اجرای برجام رفع تحریم‌هاست. اگر نتوانیم این میوه را بچینیم، توافق موفقیت‌آمیز اجرا نشده است. اما این کار زمان می‌برد. فضای منفی بین‌المللی باید بشکند. البته الان هم این فضا به نظر ما تا حدودی شکسته شده است، اکنون با برجام ظرفیت بیشتری برای ایفای نقش سازنده در منطقه داریم. (انتخاب یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹)</p>

هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرای برجام

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	برجام مناسبات بین المللی ایران را بطور چشمگیری ارتقاء بخشیده	مناسبات تهران با اتحادیه اروپایی(روابط بین الملل)	فدریکا موگرینی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در دیدار با رییس جمهور مناسبات تهران اتحادیه اروپا: روابط تجاری و اقتصادی ایران و اتحادیه اروپا طی یکسال گذشته ۴۳ درصد افزایش یافته و بسیاری از بانک‌های اروپایی آماده آغاز فعالیت خود در ایران هستند، باید به مردم اطمینان دهیم که دیپلماسی در امضاء و اجرا دارای دستاورد است اتحادیه، اروپا متعهد به اجرای تعهدات برجام است، برای حل مشکلات منطقه نیازمند همکاری ایران هستیم..	عصرایران شنبه ۹۵/۰۸/۰۸
۲	لغو تحریم‌ها تنها در سایه برجام امکانپذیر است	رفع توقیف اموال بانک صادرات ایران در انگلیس(تحریمی)	وزارت دارایی انگلیس روز دوشنبه اعلام کرد که متعاقب تصمیم شورای اجرایی مقررات اتحادیه اروپا، اقدام به آزاد کردن اموال مسدود شده بانک صادرات ایران کرده است. وزارت دارایی انگلیس در بیانیه‌ای که بر روی تارنمای خود منتشر کرد گفت که مسدود شدن اموال بانک صادرات در ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران بوده است...	باشگاه خبرنگاران سه‌شنبه ۹۵/۰۸/۰۴
۳	برجام لغو تحریم‌های کلیدی را در پی داشته	دستاوردهای برجام در حوزه تحریمی	سید عباس عراقچی معاون امور بین الملل وزیر امور خارجه: علی رغم بدعهدی‌های غربی‌ها به ویژه آمریکایی‌ها تحریم‌های کلیدی برداشته شد. وضع کشور در حوزه های انرژی، نفت، گاز، پتروشیمی، حوزه حمل و نقل و کشتیرانی هر روز بهتر می شود و گشایش های بیشتری را شاهد هستیم..	الف پنجشنبه ۹۵/۰۸/۰۶
۴	برجام زمینه ساز نفوذ دشمنان است	نفوذ دشمن	آیت الله صدیقی امام جمعه موقت تهران : هدف دشمن از مذاکره(در مذاکرات هسته‌ای) ، مذاکره نیست بلکه به دنبال نفوذ هستند و دیدیم که پیش‌بینی‌های رهبر معظم انقلاب درست از آب در آمد، آقایان دولتی وعده داده بودند که آب خوردن ما هم با این مذاکره حل می‌شود اما الان مدت‌ها گذشته و طرف مقابل به هیچ یک از وعده‌ها عمل نکرد. در داخل هم هیچ قدمی برای شکوفایی اقتصادی، رفع بیکاری، رونق تولید و از بین بردن رکود نتوانستند بردارند.	انتخاب جمعه ۹۵/۰۸/۰۷
۵	برجام به صنعت نفت ایران رونق دوباره بخشیده	نفت و انرژی	صادرات نفت ایران به کشورهای آسیایی در ماه اوت نسبت به مدت مشابه پارسال ۹۲ درصد افزایش یافته است؛ ایران که در روزهای تحریم، حداکثر یک میلیون بشکه نفت به مشتریان خود می‌فروخت هم اکنون سهمی بیش از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه ای از بازار نفت را به خود اختصاص داده است ..	خبرگزاری صداوسیما شنبه ۹۵/۰۸/۰۸

مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛ « رای گیری کنگره آمریکا درباره تمدید قانون تحریم‌های ایران ، صدور قطعنامه اتحادیه اروپا درباره روابط با ایران ، رفع توقیف اموال بانک صادرات ایران در لندن، انتقاد ولی الله سیف از بدعهدی آمریکا در برجام ، قرائت نخستین گزارش برجامی در مجلس ، قدردانی ۲۰۰ نماینده مجلس از تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان و تاکید مجدد آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود » از جمله مهم‌ترین موضوعاتی هستند که در بازه زمانی ۹۵/۰۸/۰۴ تا ۹۵/۰۸/۱۰ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- « تاکید مجدد آمانو بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود » اولین خبر برجامی این مقطع بود. یوکیا آمانو مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مصاحبه با روزنامه فرانسوی «لوموند» بار دیگر بر پایبندی ایران بر تعهدات برجامی خود تاکید کرد . بر این اساس خبرگزاری‌ها اعلام کردند: یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تاکید بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود گفت: ایران طبق این توافق ذخایر مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای را محدود کرده است. یافته‌های گزارش محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وابسته به سازمان ملل که خبرگزاری رویترز ماه گذشته نسخه‌ای از آن را رؤیت کرده بود تایید می شود ..(خبرگزاری فارس یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹)

در وهله اول به نظر می‌رسد این مصاحبه با مصاحبه پیشین آن^۱ تا اندازه‌ای مغایرت دارد چرا که آمانو در مصاحبه پیشین خود بیشتر به هشدار درباره ضربه خوردن احتمالی توافق هسته‌ای پرداخت در حالی که در مصاحبه اخیر خود بمانند روال چند ماه پیش بر پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود تاکید کرد. نکته مهم اینست که این تاییدات علی‌رغم تلاش بی‌وقفه دشمنان جمهوری اسلامی و مخالفان برجام برای ترسیم چهره‌ای خشن از ایران و فعالیت‌های صلح آمیز هسته‌ایش و در نتیجه اثر گذاری بر نهادهای بین‌المللی نظارتی صورت می‌گیرد. بنابراین دقت کنیم که این تاییدات چندباره باعث نشود که از ارزش موضوع کاسته شود. چه بسا علت اصلی این تاییدات حُسن نیت و عملکرد ایران اسلامی است که همگان اعم از دوست و دشمن به آن اذعان دارند.

توجه به این نکته نیز خالی از لطف نیست که همزمان با انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در هفته آینده (۸ نوامبر) رای‌گیری درباره یک سوم نمایندگان سنا انجام خواهد شد . طبق اطلاعات موجود نمایندگان دموکرات در حوزه‌های انتخابیه مهم از رقبا پیشتر هستند و بنابراین احتمال پیروزی دموکرات‌ها (و موافقان برجام) زیاد است . حال اگر این اتفاق بیفتد می‌توان انتظار داشت که برجام در دوره جدید سنا نیز بدون تغییر چندانی و همچون قبل به حیات خود تداوم بخشد.

۱ - « اجرائی شدن توافق همچنان شکننده است و اشکالات ریز فنی و مشکلات کوچکی در اجرا می‌تواند به مسائل سیاسی منجر شود که اثرات منفی فراوانی بر توافق خواهند داشت.»(خبرگزاری فارس ۹۵/۰۷/۱۶)

۲- «رای گیری کنگره آمریکا درباره تمدید قانون تحریم‌های ایران» دیگر خبر برجانی این هفته است که نشان دهنده تداوم سیاست‌های خصمانه و دشمنی واشنگتن بر ضد ایران است. منابع خبری در این خصوص اعلام کردند: مجلس نمایندگان آمریکا حداکثر تا اواسط نوامبر (دهه سوم آبان ماه)، در خصوص تمدید قانون تحریم‌های ایران رأی گیری می کند. دوره ده ساله قانون تحریم‌های آمریکا علیه ایران که زیربنای تحریم‌های یکجانبه این کشور ضد جمهوری اسلامی به شمار می آید، سال آینده به اتمام می رسد. با این وجود قانونگذاران آمریکایی تمدید زود هنگام این قانون را پیمای به ایران دانسته و خواستار موافقت کاخ سفید با تصویب این قانون در سال جاری هستند.. (باشگاه خبرنگاران سه شنبه ۹۵/۰۸/۰۴)

خبر یاد شده یادآور خبر چند هفته پیش مبنی بر مانع تراشی آمریکا برای ایران در بانک جهانی است البته این دشمنی و اعمال سیاست‌های خصمانه بر ضد ایران، به ویژه از سوی جمهوریخواهان در ده ماه اخیر پس از برجام (اجرایی شدن آن) امری است کاملاً عادی و تکراری. مخالفت کنگره آمریکا با عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی شاید دلیل اصلی این دشمنی‌ها بعد از خصومت ذاتی؛ ناکامی مخالفان آمریکایی برجام در به شکست کشیدن آن است. بنا براین، این خط مشی تداوم دشمنی مخالفان برجام خصوصاً جمهوری خواهان تندرو است که در زمان بررسی برجام در کنگره به رغم تلاش‌های فراوان از به شکست کشاندن برجام ناکام بودند، حال تلاش می کنند این شکست را با ارائه و تصویب طرح‌ها و مواضع ضد ایرانی همچون این جبران کنند. در نتیجه طیف یاد شده تلاش می کند به هر بهانه‌ای برای ایران مشکل ایجاد کند. اما این دشمنی و کارشکنی واشنگتن امروز بر همگان کاملاً آشکار است تا حدی که علاوه بر مقامات جمهوری اسلامی^۱ مقامات خارجی نیز آن را تصریح و تاکید می کنند. برای مثال کریستین لاگارد رییس صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد: درباره همکاری بانک‌های بزرگ با بانک‌های ایران هم اکنون مشکلاتی وجود دارد که من به سهم خودم تلاش می کنم که با مقامات آمریکایی رایزنی کنم تا این مشکلات مرتفع و روند همکاری‌های بیشتر ایران با نهادهای بین‌المللی تسریع شود. (ایسنا دوشنبه ۹۵/۰۷/۱۹)

۳- «قرائت نخستین گزارش برجانی در مجلس» سومین خبر برجانی مقطع حاضر است. براین اساس رسانه‌ها اعلام کردند: اولین گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در خصوص روند اجرای برجام که مشتمل بر بررسی عملکرد شش ماهه کلیه طرف‌ها در جامعه اقدام مشترک است در جلسه علنی امروز مجلس قرائت شد. این گزارش در ۶ بخش مشتمل و مبانی و منابع گزارش، اجرای تعهدات جمهوری اسلامی ایران، اجرای تعهدات ۱+۵، وضعیت رفع تحریم‌ها، موارد نقض عهد و پیمان شکنی طرف آمریکایی و جمع بندی پیشنهادات است. (ایسنا یکشنبه ۹۵/۰۸/۰۹)

خبر یاد شده در بالامبنی بر گزارش دهی در خصوص برجام بی تردید یکی از مهمترین مطالب در این خصوص است. فراموش نکرده ایم که رهبر معظم انقلاب با تاکید بر اهمیت برجام تصریح فرمودند: .. محصول مذاکرات که در قالب برجام

۱- ولی الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی در دیدار مدیرعامل «بانک چین» با انتقاد از رفتار متفاوت آمریکا در میان کشورهای مذاکره کننده با ایران، تاکید کرد دلیل مانع تراشی واشنگتن نسبت به سایر کشورهای مذاکره کننده در برجام، سود نبردن از روابط ایران با دیگر کشورهاست. کشورهای ۵+۱ پس از برجام بر افزایش روابط اقتصادی تاکید دارند و علاقه مندند از ظرفیت های سرمایه گذاری در ایران بهره مند شوند. (الف شنبه ۹۵/۰۸/۰۸)

شکل گرفته است، دچار نقاط ابهام و ضعف‌های ساختاری و موارد متعددی است که در صورت فقدان مراقبت دقیق و لحظه‌به‌لحظه، می‌تواند به خسارت‌های بزرگی برای حال و آینده‌ی کشور منتهی شود. بندهای نه‌گانه قانون اخیر مجلس و ملاحظات ده‌گانه ذیل مصوبه شورای عالی امنیت ملی، حاوی نکات مفید و مؤثر است که باید رعایت شود، با این حال برخی نکات لازم دیگر نیز هست که همراه با تأکید بر تعدادی از آنچه در آن دو سند آمده است، اعلام می‌گردد.^۱ که این خود بیانگر ضرورت موضوع رصد دقیق برجام در مرحله اجراست.

گفتنی است در گزارش یادشده کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایرادات متعددی را به اجرای برجام از سوی آمریکا گرفته و اما آنچه که ضرورت این رصد دقیق را مضاعف می‌کند فریبکاری، دشمنی و سیاست‌های دوگانه آمریکا در قبال ملت شریف ایران است که تنها اندکی از آنها را در فقره برجام همگان به رای العین دیده‌اند. بنابراین ضرورت دارد با توجه کامل به سوابق خصومت واشنگتن و بر اساس «اقدام متقابل و متناسب دولت ایران در اجرای برجام»^۲ تصمیم‌گیری و رفتار شود.

به هر حال ضرورت توجه کامل به منویات و هشدارهای رهبر معظم انقلاب و ملاحظه منافع ملی؛ شرط موفقیت در دوره پرافت و خیز پسا برجامی است.

۱ - مشروح نامه رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره برجام و الزامات نه‌گانه؛ (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)

۲ - این مصوبه مجلس با ۱۶۱ رای موافق، ۵۹ رای مخالف و ۱۳ رای ممتنع از مجموع ۲۵۰ نماینده حاضر در تاریخ ۹۴/۰۴/۲۳ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.